

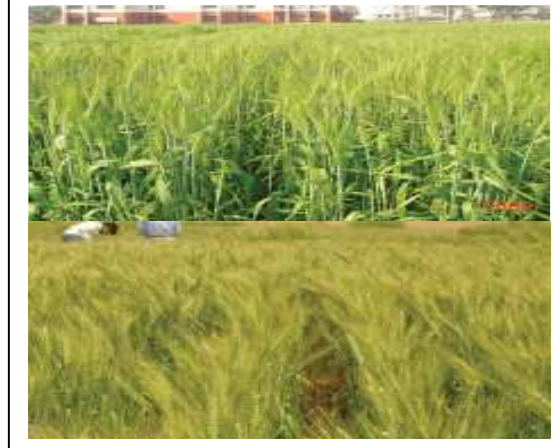

बीउ विजन प्रयोगशाला
बागमती प्रदेश, मकवानपुर, हेटौंडा

बागमती प्रदेशमा श्रोत बीउ उत्पादन हुने गहुँको विभिन्न जातहरूको जातिय विवरण

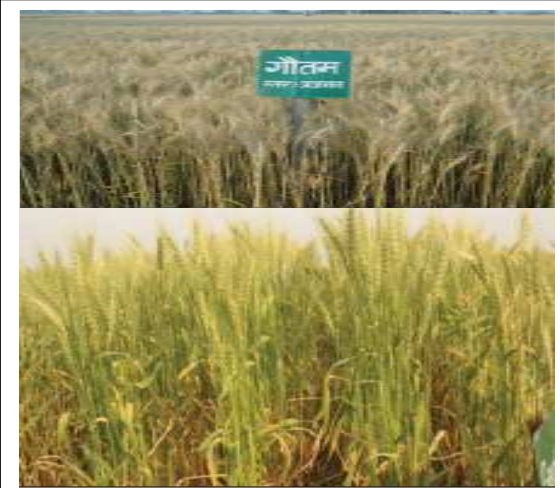
विजय

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०६७ (२०११)
- सिफारिश क्षेत्र: तराई, टार र समुन्द्र सतहबाट ५०० मी. उचाइसम्मको क्षेत्र
- बाली पाक्न लाग्ने समय: १११-१२३ दिन
- औषत उत्पादन: ४.४५ टन/हेक्टर
- प्रतिकुलता सहने गुण: माटोमा बोरोनको कमी भए पनि सहन सक्ने, उच्च तापक्रम सहन सक्ने
- र तीव्र गतिमा दाना भरिने क्षमता भएको, ढिलो गरी छर्दा पनि राम्रो उत्पादन दिने, ug99 अवरोधी भनि चिनिएको पहिलो जात

गौतम

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०६१ (२००४)
- सिफारिश क्षेत्र: समुन्द्र सतहबाट ५०० मी. उचाइसम्मको तराई, टार, र उपत्यका
- बोटको औषत उचाइ: ९५ से.मी.
- बाली पाक्न लाग्ने समय: ११९ दिन
- औषत उत्पादन: ३.४ टन/हेक्टर
- प्रतिकुलता सहने गुण: माटोमा बोरोनको कमी भए पनि सहन सक्ने, उच्च तापक्रम सहन सक्ने,
- पश्चिमी तातो हावा सहन सक्ने, पहेंलो र पाते सिन्दुरे तथा डहुवा रोग अवरोधी
- बाला पाक्ने बेलामा पनि बोट हरियै देखिने

एन एल ९७१

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०६६ (२०१०)
- सिफारिश क्षेत्र: समुन्द्र सतहबाट ५०० मी. उचाइसम्मको तराई, टार, र उपत्यका
- बोटको औषत उचाइ: ९५ से.मी.
- बाली पाक्न लाग्ने समय: १२२ दिन
- औषत उत्पादन: ४.५३ टन/हेक्टर
- प्रतिकुलता सहने गुण: पाते र पहेंलो सिन्दुरे रोग अवरोधी, उच्च तापक्रम सहन सक्ने र तीव्र गतिमा दाना भरिने क्षमता भएको
- उच्च तापक्रम र तातो हावा चल्दा समेत पात हरियो रहने

आदित्य

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०६६ (२०१०)
- सिफारिश क्षेत्र: समुन्द्र सतहबाट ५०० मी. उचाइसम्मको तराई, टार, र उपत्यका
- बोटको औषत उचाइ: ९६ से.मी.
- बाली पाकन लाग्ने समय: ११८ दिन
- औषत उत्पादन: ४.७९ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: पाते र पहेँलो सिन्दुरे रोग अवरोधी, बाला लागि सकेपछि, चल्ने तातो हावा सहन सक्ने, बारोन कम भएको माटोमा पनि राम्रो उत्पादन दिने
- अन्य जातभन्दा छिटो पाक्ने

डब्लु के १२०४

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०६४ (२००७)
- सिफारिश क्षेत्र: मध्य पहाड र उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: ८३ से.मी.
- बाली पाकन लाग्ने समय: १७९ दिन
- औषत उत्पादन: ३.४ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: पहेँलो सिन्दुरे र डडुवा रोग अवरोधीगाँजको संख्या बढी, अन्य जातको तुलनामा ढिलो पसाउने

बि एल १४७३

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०५६ (१९९९)
- सिफारिश क्षेत्र: समुन्द्र सतहबाट १००० मी. भन्दा कम उचाइ भएको तराई, टार, र उपत्यकाको
- सिञ्चित र मध्यम तथा उच्च उर्वराभूमि
- बोटको औषत उचाइ: १०० से.मी.
- बाली पाकन लाग्ने समय: ११५ दिन
- औषत उत्पादन: ४ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: बाँझोपन नहुने, खैरो तथा पहेँलो सिन्दुरे र गहुँको पात डडुवा रोग अवरोधी,
- र उच्च तापक्रम सहन सक्ने भएकोले ढिलो लगाउँदा पनि राम्रो उत्पादन दिने
- भण्डेपातमा रातो रबको बाह्य कर्ण (auricle)

स्वर्गद्वारी

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०७३ (२०१६)
- सिफारिश क्षेत्र: समुन्द्र सतहबाट ७०० देखि १४०० मीटर उचाइसम्मको मध्य तथा उच्च पहाडको सिंचित तथा अर्ध सिंचित क्षेत्र
- बोटको औषत उचाइ: ८१ से.मी.वाली पाकन लाग्ने समय: १६३ दिन
- औषत उत्पादन: ४.४ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: माटोमा बोरोनको मात्रा कम (५ पिपिएम भन्दा थोरै) भए पनि सहन सक्ने
- वाली पाक्ने बेलासम्म पनि बोट हरियै रहने

गौरा

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०६९ (२०१२)
- सिफारिश क्षेत्र: मध्य तथा उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: १०७ से.मी.
- वाली पाकन लाग्ने समय: १६० दिन
- औषत उत्पादन: ४.२-५.० टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: पहेंलो तथा कालो सिन्दुरे रोग अवरोधी, पात डहुवा कम लाग्ने, दाना नलाग्ने समस्या नआउने, र केही हदसम्म तातो हावा सहन सक्ने
- प्रोटीन प्रतिशत बढी भएकोले रोटी नरम र खान मीठो हुने

पासाङ्लामु

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०५४ (१९९७)
- सिफारिश क्षेत्र: काठमाण्डौ जस्तै हावापानी भएको मध्यपहाड र जुम्ला सरहको हावापानी भएको उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: ९४ से.मी.
- वाली पाकन लाग्ने समय: १७८ दिन
- औषत उत्पादन: ६.७ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: पहेंलो र पाते सिन्दुरे रोग अवरोधी
- काला धब्बा सहितको ठाडो पात

धौलागिरी

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०६९ (२०१२)
- सिफारिश क्षेत्र: मध्य तथा उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: १०६ से.मी.
- बाली पाक्न लाग्ने समय: १५६ दिन
- औषत उत्पादन: ३.६-४.९ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: पहेंलो तथा कालो सिन्दुरे रोग अवरोधी, पात डढुवा कम लाग्ने; दाना नलाग्ने समस्या नआउने, र केही हदसम्म तातो हावा सहन सक्ने
- बाह्य कर्णमा भुस नभएको

तिलोत्तमा

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०७२ (२०१५)
- सिफारिश क्षेत्र: तराई र भित्री मधेशको सिंचित तथा अर्ध सिंचित क्षेत्र
- गाँज संख्या (प्रति वर्ग मीटर): २३५
- बोटको औषत उचाइ: ९६ से.मी.
- बाली पाक्न लाग्ने समय: १०५-१२० दिन
- औषत उत्पादन: २.५-३.२ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: सुख्खा र ढिलो छराइमा अरु जातभन्दा राम्रो उत्पादन दिने, दाना नलाग्ने समस्या देखा नपर्ने, तथा बढी तापक्रम सहन सक्ने
- सुख्खा तथा प्रतिकूल अवस्थामा पात र पातको आवरण चिल्लो (waxy) देखिने

Tilottama

डाँफे

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०७२ (२०१५)
- सिफारिश क्षेत्र: मध्य तथा उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: ९६.८ से.मी.
- बाली पाक्न लाग्ने समय: १६३-१७० दिन
- औषत उत्पादन: ४.४८ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: माटोमा बोरोनको मात्रा कम भए पनि सहन सक्ने
- पात ठाडो र बढी चिल्लो, बालाको डाँठको टुप्पो थोरै बाबूगा
- लामो भण्डेपात (३३.३ से.मी.), भुवादार र घुमेको बाह्य कर्ण

Danphe

अन्नपूर्ण-४

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०५१ (१९९४)
- सिफारिश क्षेत्र: मध्य र उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: ९३ से.मी.
- वाली पाकन लाग्ने समय: १६१ दिन
- औषत उत्पादन: ५ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: कालोपोके रोग अवरोधी, कम मलखाद प्रयोग हुँदा पनि उत्पादन दिने
- पातको तल्लो भाग चिल्लो हुने

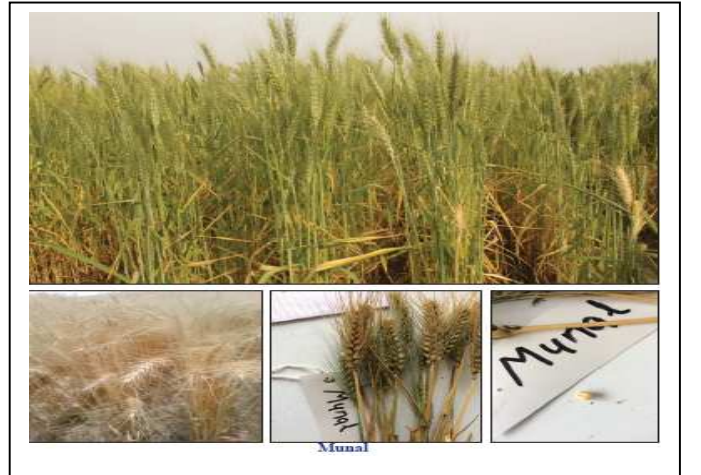
भृकुटी

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०५१ (१९९४)
- सिफारिश क्षेत्र: समुन्द्र सतहबाट १००० मीटर उचाइसम्मको तराई, टार र उपत्यका
- बोटको औषत उचाइ: ८५ से.मी.
- वाली पाकन लाग्ने समय: १२० दिन
- औषत उत्पादन: ५ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: पाते र पहेलो सिन्दुरे तथा डढुवा रोग अवरोधी, उच्च तापक्रम सहन सक्ने भएकोले ढिलो लगाउँदा पनि राम्रो उत्पादन दिने
- रातो बाह्य कर्ण (auricle) सहितको गाढा हरियो पात

मुनाल

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०७४ (२०१८)
- सिफारिश क्षेत्र: मध्य र उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: ८५ से.मी.
- वाली पाकन लाग्ने समय: १५४ दिन (असिंचित पहाड)
- औषत उत्पादन: ३.७ टन/हेक्टर (असिंचित पहाड)
- प्रतिकूलता सहने गुण: तीनै किसिमका सिन्दुरे (यू जि ९९ समेत) र कर्नाल बन्ट रोग अवरोधी
- ठूलो तथा सेतो दाना, गाँज बढी आउने तथा टुँडा अलि धेरै हुने

च्याखुरा

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०७४ (२०१८)
- सिफारिश क्षेत्र: मध्य र उच्च पहाड
- बोटको औषत उचाइ: ९४ से.मी
- बाली पाक्न लाग्ने समय: १५८ दिन
- औषत उत्पादन: ३.३ टन/हेक्टर (असिंचित पहाड)
- प्रतिकूलता सहने गुण: तीनै किसिमका सिन्दुरे (यू जि ९९ समेत) रोग अवरोधी; हावापानीको विविधता सहन सक्ने
- बालाको डाँठ लामो र सिधा तथा लामो भण्डे पात

बाणगंगा

- उन्मोचन भएको वर्ष: २०७३ (२०१६)
- सिफारिश क्षेत्र: समुन्द्र सतहबाट ७०० मीटर उचाइसम्मको तराई, टार, उपत्यकाको सिंचित र अर्ध सिंचित क्षेत्र
- बोटको औषत उचाइ: ८७ से.मी.
- बाली पाक्न लाग्ने समय: ११० दिन
- औषत उत्पादन: ३.३ टन/हेक्टर
- प्रतिकूलता सहने गुण: गहुँका मुख्य मुख्य रोग अवरोधी, असिंचित क्षेत्रमा पनि राम्रो उत्पादन दिने, ढिलो छर्दा पनि उत्पादन धेरै नघट्ने
- गाढा हरियो रबको चौडा र लामो भण्डेपात

सन्दर्भ श्रोत

वीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र,
हरिहरभवन, ललितपुर